

Informator dla mieszkańców Gminy Nowa Ruda

ISSN 2451-3784

Gmina Nowa Ruda

WIADOMOŚCI

MIESIĘCZNIK
BEZPŁATNY

CENTRUM
KULTURY
GMINY NOWA RUDA
w udzikowicach kł.

Gmina Nowa Ruda

Numer 1 (18) / Styczeń / 2018

**ROCZNE SPRAWOZDANIE
Z PRACY URZĘDU GMINY
W 2017 ROKU**

ROCZNE SPRAWOZDANIE Z PRACY URZĘDU GMINY***Drodzy Mieszkańcy,***

minął trzeci rok kierowania przeze mnie Urzędem Gminy Nowa Ruda. Podobnie jak w dwóch poprzednich latach, starałam się zarządzać budżetem tak, aby nie było konieczne podnoszenie stawek podatkowych oraz wysokości opłat za najem lokali, wywóz nieczystości, dostawę wody, czy odprowadzanie ścieków.

W ubiegłym roku dużo uwagi poświęciłam także na wdrożenie reformy oświaty. Podejmowane decyzje miały na celu przede wszystkim zminimalizowanie negatywnych skutków nowej reformy, zakładającej likwidację gimnazjów i stwarzającej potencjalne zagrożenie utraty pracy przez nauczycieli. Cel ten został osiągnięty. Przy współpracy z radnymi i dyrektorami szkół, udało się wypracować mechanizmy, na skutek których żaden nauczyciel nie stracił pracy, a żadna placówka szkolna nie została zamknięta.

Największy wysiłek włożyłam w realizację jak największej ilości zadań majątkowych, w tym przede wszystkim modernizację i budowę obiektów oświa-

towych oraz poprawę stanu dróg na terenie gminy. Moje działania koncentrowały się zatem na poszukiwaniu możliwości uzyskania unijnych i krajowych środków zewnętrznych, sporządzaniu wniosków o dofinansowanie, poszukiwaniu możliwości obniżenia kosztów realizacji inwestycji i zmniejszenia wydatków bieżących w niektórych działach budżetu. Po wstępnym podsumowaniu ubiegłorocznego budżetu mogę poinformować, że działania te przyniosły rezultaty w postaci rekordowych dochodów do budżetu i wydatków na inwestycje. Uzyskanie tak dobrego wyniku nie byłoby możliwe bez właściwego zrozumienia, przez większość radnych, potrzeb mieszkańców oraz akceptacji przez nich, proponowanych do realizacji zadań inwestycyjnych.

Większą ilość szczegółów na temat aktywności Urzędu Gminy Nowa Ruda znajdziecie Państwo w kolejnych rozdziałach, do przeczytania których gorąco zachęcam.

I. BUDŻET

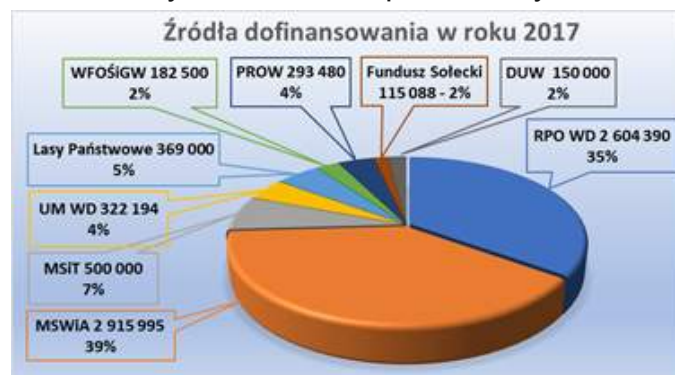
Największy wpływ na **dynamiczny rozwój gminy** ma właściwe gospodarowanie środkami finansowymi oraz skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych. Umiejętne zabieganie o dofinansowanie ze źródeł krajowych i unijnych, to niewątpliwie jedno z największych osiągnięć całej obecnej kadencji. Rok 2017 był jednak zdecydowanie najlepszy, jeśli chodzi o dochody budżetowe. Po raz pierwszy bowiem przekroczona została granica **pięćdziesięciu milionów złotych**.

W obecnej kadencji, przywrócenie stabilności budżetu umożliwiło zachowanie na tym samym poziomie **stawek podatkowych**. Utrzymanie wysokości opłat za wodę i odprowadzanie ścieków było możliwe, dzięki zniesieniu ulgi podatkowej dla spółki Zakład Wodociągów i Kanalizacji, a zwiększone wpływy do budżetu z tego tytułu można było przeznaczyć na dopłaty do wody i ścieków. Z kolei skuteczne negocjacje ze spółką Noworudzkie Usługi Komunalne, umożliwiły utrzymanie stawek za wywóz odpadów komunalnych. Wszystko to składa się na zwiększenie atrakcyjności gminy dla przedsiębiorców i poprawę sytuacji materialnej wielu rodzin.

Co więc, jeśli nie wpływy z podatków i opłat lokalnych, przyczyniło się do wzrostu dochodów?

Uzyskanie tak wysokich dochodów było rezultatem **umiejętnego pozyskiwania** unijnych i krajowych **środków zewnętrznych**, których łączna kwota wyniosła w ubiegłym roku **7.537.252 zł**. Na wykresie poniżej przedstawiono ich wysokość, udział procentowy i źródło.

Wpływ na wzrost dochodów miała również dotacja z budżetu państwa na realizację

Programu 500+ oraz emisja obligacji w wysokości 2 mln zł przeznaczonych przede wszystkim na obsługę **zadłużenia** z poprzednich dwóch kadencji, które na koniec 2014 roku wynosiło 17.253.142,44 zł, a na koniec 2017 roku 14.162.000,00 zł.

Rekordowe wpływy do budżetu miały bezpośrednie przełożenie na **wzrost wydatków inwestycyjnych**. Należy zaznaczyć, że w ramach wydatków bieżących nie odnotowano znacznych zmian w stosunku do lat poprzednich. Wzrost zanotowano w sferze wydatków na ogólnie pojętą **pomoc socjalną**. Jest to zadanie realizowane w znacznej mierze przez budżet państwa z udziałem środków samorządu.

Niewątpliwie wprowadzenie do budżetu zadań bieżących realizowanych w ramach Interreg V-A Republika Czeska-Polska projektu „Wspólnie dla kultury”, RPO WD „Przygotowanie lokalnego programu rewitalizacji” oraz w ramach ZIT AW „Wiem, umiem, potrafię!” dało również efekt w postaci wzrostu **wydatków bieżących**, ale należy mieć na uwadze, że projekty te zostaną w dużej części zrefundowane.

Warto podkreślić, że pomimo dużo większych dochodów, wzrost wydatków na funkcjonowanie Urzędu Gminy wyniósł zaledwie 1,5%. Znaczny wzrost wydatków bieżących odnotowano natomiast w sferze pomocy społecznej. Jest to wzrost o ponad 11% i wynika z realizacji zadań rządowych zleconych gminom m.in. takich jak wypłata świadczeń alimentacyjnych oraz świadczeń wychowawczych.

II. INWESTYCJE

W ubiegłym roku zwiększyły się nie tylko wydatki budżetowe na działalność bieżącą, ale przede wszystkim **nakłady na zadania inwestycyjne**, które wyniosły aż **14.083.828,00 zł**. Warto podkreślić, że środki własne stanowiły 6.879.802,00 zł i były niższe niż **środki zewnętrzne** uzyskane na działalność inwestycyjną, które wyniosły **7.204.026,00 zł**. Na poniższym wykresie widać wyraźnie jak wzrosły w ostatnich trzech latach wydatki na inwestycje, a przede wszystkim ilość środków na zadania inwestycyjne w 2017 roku.

Tak wysoka kwota przeznaczona na zadania majątkowe sprawiła, że wydatki na inwestycje po trzech latach obecnej kadencji są już wyższe niż w ciągu czterech lat poprzednich kadencji. Znaczny wzrost odnotowano zwłaszcza w takich działach budżetu jak: turystyka, gospodarka mieszkaniowa, oświata i wychowanie, kultura fizyczna oraz kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.

Wzrost wydatków na inwestycje nie został jednak osiągnięty dzięki środkom obcym (kredyty, pożyczki, obligacje), ponieważ w ciągu trzech lat zostały wyemitowane obligacje na kwotę zaledwie 2 mln zł, co stanowi niewspółmiernie **niższy poziom zadłużenia** niż w latach poprzednich.

a) Infrastruktura drogowo-mostowa

Jednym z ważniejszych obszarów, na który zdecydowano się przeznaczyć dużą część funduszy, była gminna infrastruktura drogowo-mostowa. W sumie **na przebudowę dróg i mostów wydano 4.428.002,00 zł**. Przeznaczenie tak dużej ilości środków sprawiło, że po trzech latach obecnej kadencji zostało wydanych więcej środków niż w latach 2011-2014, czyli przez cztery lata w poprzedniej kadencji.

Zaangażowanie rekordowych środków stało się możliwe dzięki skutecznemu pozyskaniu aż 2.915.995,00 zł z MSWiA (przeznaczonych na usuwanie strat powstałych w wyniku klęsk żywiołowych), 369.000,00 zł od Lasów Pań-

stwowych (Nadleśnictwa Jugów) oraz 277.200,00 zł z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego (przeznaczonych na rekultywację gruntów rolnych).

Dzięki wsparciu z MSWiA, **koszt modernizacji dróg wyniósł po stronie gminy jedynie 20%**, czyli 793.494,00 zł. Za uzyskaną dotację i środki z budżetu gminy zostały przebudowane drogi w Bartnicy, Koszynie, Czerwieńczycach, Sokolcu, Ludwikowicach Kł. i Bieganowie o łącznej długości 4292 metrów oraz 3 mosty w Ludwikowicach Kł. (ul. Kopalniana) i Świerkach.

Z kolei za pieniądze uzyskane z UMWD w kwocie 277.200,00 zł oraz środkom z budżetu gminy w wysokości 417.122,00 zł została przebudowana droga we Włodowicach w kierunku Sokolicy-Rzędziny.

W zakresie poprawy jakości dróg gminnych niezwykle istotne było przeznaczenie aż **273.700,00 zł na bieżące utrzymanie dróg**, co stanowiło o wiele wyższe środki w porównaniu do lat ubiegłych. Większość z tych środków (227.800,00 zł) przeznaczonych zostało na zadania związane z naprawą nawierzchni przy użyciu masy bitumicznej. Dzięki temu zostały wyremontowane m.in. ulica Kościelna i Fabryczna w Ludwikowicach Kł., a także droga wewnętrzna we Włodowicach.

W ubiegłym roku Gmina Nowa Ruda wsparła finansowo modernizację dróg powiatowych. **Przekazanie Starostwu Powiatowemu 321.478,00 zł** z budżetu gminy, umożliwiło rozpoczęcie remontu ulicy Tadeusza Kościuszki w Ludwikowicach Kł., położenie nowej nawierzchni na drogach w Bartnicy i na trasie Nowa Wieś Kł. – Czerwieńczyce oraz przebudowanie drogi na Koszynie. Dzięki udzielonej dotacji udało się w sumie odbudować i położyć nową nawierzchnię asfaltową o łącznej długości 2796 metrów.

Wyremontowany odcinek drogi powiatowej w Bartnicy.

II. INWESTYCJE

b) Infrastruktura kanalizacyjna

W ubiegłym roku rozpoczęto kolejny etap rozbudowy kanalizacji w Przygórzu, połączony z wykonaniem nawierzchni asfaltowej przy ulicy Osiedle. Koszt całej inwestycji wyniesie **898.496,00 zł**, ale dzięki ogromnym staraniom, gminie przyznano na to zadanie **132.500,00 zł** z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (WFOŚiGW). Budowa kanalizacji stworzy warunki do podłączenia się do sieci sanitarnej 82 mieszkańców.

c) Modernizacja obiektów oświatowych

Ubiegły rok to niewątpliwie największy w dotychczasowej historii gminy postęp w zakresie poprawy stanu technicznego obiektów oświatowych. Wykonanie tak wielu prac było konieczne z powodu wieloletnich zaniedbań, o których świadczyć może fakt, iż w momencie rozpoczęcia obecnej kadencji było wydanych aż kilkanaście decyzji Sanepidu z nakazem usunięcia szeregu zaleceń. Najstarsza z nich pochodziła z 2004 roku i dotyczyła stanu sanitarno-technicznego **elewacji budynku szkoły w Ludwikowicach Kł.** W związku z powyższym w 2016 roku przebudowany został dach, a w ubiegłym roku przystąpiono do poddania budynku termomodernizacji z wykonaniem elewacji przy użyciu specjalnych materiałów izolacyjnych. Koszt całej inwestycji wyniósł **286.200,00 zł**, ale w związku z uzyskaną dotacją w wysokości 150.000,00 zł, z budżetu gminy wydano jedynie 136.200,00 zł.

Innym powodem **modernizacji** obiektów były potrzeby wynikające z niedogrzanego budynku **szkoły w Bożkowie** i w związku z powyższym został on poddany gruntownej termomodernizacji. Całkowity koszt zadania wyniósł ponad **753.451,00 zł**, ale 85% środków pochodziło z RPO WD 2014-2020. W ramach zadania wykonano m.in. docieplenie ścian zewnętrznych i stropów, zostały wymienione okna i drzwi oraz zamontowano kolektory słoneczne. Wykonana termomodernizacja sprawiła, że dzieci i młodzież wreszcie nie marzną podczas zajęć lekcyjnych.

Poprawiając jakość wychowania i kształcenia dzieci nie zapomniano również o **przedszkolu samorządowym w Bożkowie**, w którym - w ramach realizowanego programu „Poznajmy się lepiej” - **zmodernizowano** dwie sale zabaw i zakupiono nowe wyposażenie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis.

Korzystając z możliwości pozyskania środków unijnych na termomodernizację

obiektów zdecydowano także o przeprowadzeniu jej w **przedszkolach samorządowych w Przygórzu, Woliborzu i Jugowie**. Zakres prac w poszczególnych obiektach był zbliżony i dotyczył m.in. wymiany okien i drzwi zewnętrznych, termomodernizacji stropów, ścian zewnętrznych i wykonania wypraw tynkarskich, wymiany pokryć dachowych z blachy, montażu grzejników płytowych z zaworami termostatycznymi, zainstalowaniu pomp ciepła oraz kotłów centralnego ogrzewania na pellet. Całkowity koszt termomodernizacji przedszkoli wyniósł **1.443.345,00 zł**, z czego tylko w ubiegłym roku wydano 994.284,00 zł.

Przy okazji ww. robót zdecydowano również o wykonaniu **dodatkowych prac**, które nie mogły być dofinansowane, ale ich wykonanie było konieczne lub uzasadnione. Ich łączny koszt wyniósł **240.218,00 zł**. Za tę kwotę w przedszkolu w **Przygórzu** była przebudowana wewnętrzna instalacja sanitarna, ułożone zostały nowe wykładziny obiektowe w salach zajęć, wymienione zostały drzwi wewnętrzne, zamontowana winda kuchenna oraz pomalowane sale, łazienki, kuchnia i korytarze.

W przedszkolu w **Woliborzu** natomiast przeprowadzono również prace związane z modernizacją sal, korytarzy i kuchni, a także zagospodarowaniem terenu wokół przedszkola, w tym ułożenie kostki betonowej oraz wykonanie żwirowej opaski budynku.

Z kolei oprócz termomodernizacji Przedszkola Samorządowego w **Jugowie** pomalowano ściany w salach, na korytarzach i w kuchni.

Ostatnią inwestycją wykonaną w gminnym obiekcie oświatowym było wykonanie pierwszego etapu prac remontowych w szkole podstawowej **Jugowie**. Wykonanie adaptacji pomieszczeń dla dyrektora i sekretariatu, wynikało z potrzeby przeniesienia Filii nr 2 **Biblioteki Publicznej** Gminy Nowa Ruda do pomieszczeń szkoły znajdujących się na parterze budynku. Remont pomieszczeń sfinansowany przez gminę wyniósł 27.000 zł.

Budynek przedszkola w Jugowie po termomodernizacji.

II. INWESTYCJE

d) Inwestycje i zakupy inwestycyjne w ramach Funduszu sołeckiego

Od dwóch lat w budżecie gminy wyodrębniane są środki na Fundusz sołecki. W 2017 roku na ten cel przeznaczono **334.296,00 zł**, a kwota ta wynikała z wcześniej zrealizowanych dochodów bieżących gminy. Jeśli chodzi natomiast o wysokość przydzielanych dla sołectw pieniędzy, to zależała ona od liczby mieszkańców i wyniosła maksymalnie 29.542,00 zł. Decyzję o tym, na jaki cel są przeznaczane środki, zostały podjęte na Zebraniach wiejskich we wrześniu 2016 roku. Z analizy wniosków wynika, że najwięcej środków sołectwa przeznaczyły na **realizację zadań** związanych z rozbudową terenów sportowo-rekreacyjnych oraz modernizacją sal wiejskich i placów zabaw. Jeśli chodzi natomiast o najczęściej dokonywane **zakupy** inwestycyjne, to zaliczyć do nich należy nabycie na potrzeby sołectw: kos spalinowych, namiotów plenerowych, stołów i ław biesiadnych oraz wyposażenia sal wiejskich, w tym przede wszystkim nowych stołów i krzeseł oraz sprzętu gastronomicznego.

Wiata i ogrodzenie boiska w Czerwieżyczach.

Warto podkreślić, że chociaż główną ideą Funduszu sołeckiego jest oddanie mieszkańcom swobodnego decydowania o wydatkowaniu środków, to wszystkie procedury - związane z wyborem wykonawców, zlecaniem projektów, nadzorem na realizacją zadań oraz dokonywaniem zakupów inwestycyjnych – musiały być realizowane przez pracowników urzędu.

Wiata i huśtawka zakupione z funduszu sołeckiego w Sokolicy.

e) Modernizacje obiektów kulturalnych

W 2017 roku została przeprowadzona termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na sumę **670.707,00 zł**. W ramach tego zadania została wykonana m.in. termomodernizacja **Sali Myśliwskiej w Woliborzu**.

Boczne wejście do Sali Myśliwskiej w Woliborzu.

Jej zakończenie umożliwiło z kolei przeprowadzenie modernizacji parkietu, remontu pomieszczeń oraz zagospodarowanie terenu wokół sali z ułożeniem podjazdu z kostki brukowej. Na prace te przeznaczono z budżetu 173.000,00 zł. Warto wspomnieć, że dodatkowo do części prac zostały również wykorzystane środki pochodzące z Funduszu sołeckiego w wysokości 10.542,00 zł.

Wnętrze Sali Myśliwskiej w Woliborzu po remoncie.

Jednym z zadań zrealizowanych w ubiegłym roku było wzmocnienie konstrukcji budynku **świątlicy w Świerkach**. Konieczność wykonania tych prac była konsekwencją złe przeprowadzonego remontu w latach poprzednich, stwierdzonego w dokonanej ekspertyzie technicznej. Wartość prac wyniosła 111.769,00 zł.

W ramach gminnej dotacji, w wysokości 30.000,00 zł przyznanej na remont zabytków, w **kościele w Woliborzu** została uratowana przed całkowitym zniszczeniem jedna z niewielu w Polsce, ambona w kształcie łodzi.

Fot. obok: Wnętrze kościoła w Woliborzu.

II. INWESTYCJE

f) Obiekty sportowo-rekreacyjne

Po wybudowaniu kompleksu boisk sportowych w Ludwikowicach Kł. jedną z najważniejszych inwestycji związanych z rozwojem bazy sportowej była kontynuacja **budowy sali gimnastycznej** w Bożkowie. Inwestycja zostanie zakończona w 2018 roku, a jej łączny koszt wyniesie **3.099.601,00 zł**. Środki na realizację inwestycji gmina pozyskała z Ministerstwa Sportu i Turystyki z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Rozwoju Szkolnej Infrastruktury Sportowej w wysokości 33% wartości inwestycji oraz z RPO WD 2014-2020 w wysokości 44,03%. Sala gimnastyczna będzie posiadała wymiary 15x30 metrów, co umożliwi prowadzenie zajęć z wychowania fizycznego, organizację zawodów sportowych i rozgrywek międzyszkolnych.

Sala gimnastyczna przy szkole w Bożkowie w trakcie budowy.

W 2017 roku powstała także kolejna na terenie gminy **siłownia plenerowa** wraz z elementami placu zabaw w Koszynie. Całkowity koszt budowy wyniósł **117.736,00 zł**, z czego 30.000,00 zł stanowiło dofinansowanie z budżetu Województwa Dolnośląskiego w ramach programu „Odnowa Wsi Dolnośląskiej”. Na wybudowanym nowym obiekcie znajdują się takie elementy jak: orbitek, twister, stepper, biegacz i rowerek oraz huśtawka, zestaw wspinaczkowy, zestaw ze zjeżdżalnią, a także stół do tenisa stołowego.

Nowe urządzenia siłowni plenerowej w sołectwie Koszyn.

W ubiegłym roku zakończyła się budowa **oświetlenia boiska wielofunkcyjnego** w Woliborzu. Inwestycja ta miała na celu umożliwianie korzystania z obiektu również po zmroku. Koszt instalacji nowych lamp wyniósł 15.000,00 zł.

g) Modernizacje i remonty budynków i lokali komunalnych

Ubiegły rok stanowił kontynuację wysiłków zmierzających do poprawy stanu budynków i lokali mieszkalnych wchodzących w skład gminnego zasobu mieszkaniowego. Łączny koszt nakładów inwestycyjnych na **remont zasobu komunalnego** wyniósł **539.374,00 zł**. Jak pokazano na wykresie największą ilość środków zostało przeznaczonych na roboty ogólnobudowlane, zakup usług i prace wodno-kanalizacyjne.

Gmina partycypowała także w kosztach 34 prac remontowo-modernizacyjnych przeprowadzonych przez **Wspólnoty Mieszkaniowe** (WM). Łączny koszt udziału gminy, w realizacji tych zadań wyniósł **198.899,00 zł**. Najbardziej kosztownymi, wynoszącymi aż 157.583,00 zł, były prace związane z remontem i modernizacją pokryć dachowych, o przeprowadzeniu których podjęto uchwałę sześć WM. Wielu właścicieli lokali zdecydowało także o przemurowaniu kominów oraz wymianie stolarki drzwiowej i okiennej na klatkach schodowych.

Wyremontowane pokrycie dachowe w budynku numer 46 przy ulicy Kasprowicza w Ludwikowicach Kł. Z budżetu gminy przeznaczono na ten cel 14 476,00 zł.

III. OCHRONA ŚRODOWISKA

Dbając o jakość środowiska naturalnego na terenie gminy, w ubiegłym roku podjęto szereg działań zmierzających do poprawy czystości powietrza oraz ograniczenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych. Wcześniej wspomniano już o budowie kolejnego etapu budowy kanalizacji w Przygórzu, ale zakres podjętych działań na rzecz ochrony środowiska był o wiele szerszy.

a) Usuwanie azbestu

Po wykonaniu „Aktualizacji Inwentaryzacji wyrobów zawierających **azbest** na terenie Gminy Nowa Ruda” w ubiegłym roku został opracowany i złożony wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu o dofinansowanie ich usunięcia. Dobrze przygotowany wniosek został pozytywnie rozpatrzony i gmina otrzymała 35.345,00 zł na pozbycie się ponad **99 ton** wyrobów zawierających szkodliwy azbest. Z dofinansowania skorzystało 29 właścicieli nieruchomości, którzy otrzymali zwrot 85% kosztów poniesionych na usunięcie wyrobów zawierających azbest. Całkowita wartość zadania wyniosła **41.582,00 zł**.

Wyroby zawierające azbest usuwane z posesji.

b) Ograniczenie niskiej emisji

Gmina Nowa Ruda przystąpiła również do programu pod nazwą „**Ograniczenie niskiej emisji** na obszarze województwa dolnośląskiego”, który został ogłoszony przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Program skierowany był do osób fizycznych tj. właścicieli, współwłaścicieli nieruchomości, bądź najemców lokali komunalnych oraz wspólnot mieszkaniowych. Dofinansowaniem były objęte przedsięwzięcia związane z ograniczeniem niskiej emisji, w tym:

- wymiana lokalnych źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi lub biomasą na nowoczesne źródło ciepła,
- likwidacja lokalnych źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi lub biomasą poprzez zastosowanie odnawialnych źródeł energii (OZE).

Wsparcie finansowe w ramach programu przewiduje zwrot 50% kosztów kwalifika-

nych zadania, przy czym górne limity tych kosztów wyniosły: dla domu jednorodzinnego 20.000,00 zł, a dla mieszkania w bloku wielorodzinnym 14.000,00 zł.

Chęć skorzystania z dofinansowania zadeklarowało 17 mieszkańców, ale kompletne i prawidłowe wnioski złożyło jedynie **12 właścicieli nieruchomości**.

Aktualnie trwa weryfikacja danych zawartych we wnioskach, a niebawem po zakończeniu tych czynności zostanie przesłany przez gminę wniosek do WFOŚiGW we Wrocławiu.

Nowy, ekologiczny i ekonomiczny piec zamontowany w przedszkolu w Jugowie.

c) Montaż instalacji Odnawialnych Źródeł Energii (OZE - Eko Gminy)

W ramach szerszej współpracy z innymi gminami w zakresie **montażu instalacji OZE** w ubiegłym roku zostało przyznane Gminie Nowa Ruda dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Kwota przyznanego gminie dofinansowania wynosi **1.950.610,00 zł** i zostaje przeznaczona na zakup i montaż instalacji do wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych takich jak: instalacje fotowoltaiczne, pompy ciepła c.w.u. oraz kotły na biomasę. Z przyznanego środków zostanie zamontowanych na terenie gminy łącznie **106 instalacji**, w tym: 37 powietrznych i gruntowych pomp ciepła, 24 kotły na biomasę i 45 instalacji fotowoltaicznych.

d) Oczyszczalnie ścieków

Kolejnym projektem związanym z ochroną środowiska było przystąpienie do programu **budowy przydomowych oczyszczalni ścieków** z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Wartość całkowita projektu wyniesie **969.720,00 zł**, a wartość dofinansowania 617.032,00 zł, co stanowi 63,63% poniesionych kosztów kwalifikowanych operacji. W ramach przyznanego środków zostanie wybudowanych 35 przydomowych oczyszczalni ścieków.

IV. OŚWIATA

Działalność w obszarze oświaty w roku 2017 nie koncentrowała się jedynie na zadaniach inwestycyjnych, ale również na przygotowaniu sieci szkół do nowego ustroju szkolnego.

a) Reforma oświaty

Wprowadzone w kraju zmiany w systemie oświaty spowodowały konieczność dostosowania sieci placówek oświatowych. Po przeprowadzonej reformie, od 1 września 2017 r. na terenie naszej gminy funkcjonują **3 szkoły podstawowe**. Do dwóch z nich - w Jugowie i Bożkowie, zostały włączone funkcjonujące wcześniej gimnazja. Na skutek tych zmian, uczniowie uczący się na trzecim etapie edukacyjnym uczęszczają obecnie do klas odpowiednio II i III oddziałów gimnazjalnych. Zachodzące w systemie zmiany nie wpłynęły negatywnie na organizację oświaty na terenie gminy. Nadal funkcjonują trzy zespoły szkół, w skład których wchodzi 3 szkoły podstawowe i 3 przedszkola, a dwa przedszkola działają samodzielnie.

Podejmowane w gminie w 2017 r. decyzje miały na celu przede wszystkim zminimalizowanie negatywnych skutków wdrażanej reformy, która zakładała likwidację gimnazjów i stwarzała potencjalne zagrożenie utraty pracy przez nauczycieli. Cel ten został osiągnięty. Przy współpracy radnych i dyrektorów szkół udało się wypracować takie mechanizmy, na skutek których żaden nauczyciel nie stracił pracy. Żadna też z funkcjonujących przed reformą szkół nie została zlikwidowana. Dwa gimnazja, które z założenia reformy oświaty miały ulec wygaszeniu, bądź przekształceniu, włączone do struktur szkoły podstawowej jako oddziały gimnazjalne, będą funkcjonować do 31 sierpnia 2019 roku.

Na zadania w zakresie edukacji w budżecie Gminy Nowa Ruda w 2017 rok przeznaczono blisko **15 mln zł**, co stanowi prawie 1/3 wszystkich wydatków budżetowych.

Budynek Przedszkola Samorządowego w Przygórzu po termomodernizacji.

b) Programy oświatowe

Mówiąc o oświacie trudno nie wspomnieć o realizowanych wielu projektach i programach, w jakich uczestniczyły gminne placówki szkolne.

Program „**Umiem pływać**” jest realizowany

w gminie od kilku lat. W jego ramach prowadzone są zajęcia nauki pływania dla uczniów klas pierwszych i drugich szkół podstawowych. W ubiegłym roku w zajęciach uczestniczyły dzieci ze szkół w Jugowie i Bożkowie.

Dzieci podczas zajęć w ramach programu „Umiem pływać”.

Z kolei program „**Junior Sport**” skierowany był do starszych uczniów szkół podstawowych uczących się w klasach od IV do VI. Celem jego realizacji było wspieranie rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży oraz upowszechnienie sportu wśród uczniów poprzez prowadzenie zajęć pozalekcyjnych w takich dyscyplinach tj. lekkoatletyka, gry zespołowe, sporty sezonowe. Udział w obu programach wzięli uczniowie ze szkół podstawowych z Bożkowa, Jugowa i Ludwikowic Kł. W ramach projektu szkoły otrzymały sprzęt sportowy.

Kolejnym projektem, mającym na celu zdobywanie nowych umiejętności ruchowych i podnoszenie sprawności fizycznej, był program „**Mały Mistrz**”. Skierowany był on do uczniów klas I-III szkół podstawowych i uczestniczyło w nim łącznie 50-ciu dzieci ze szkół podstawowych w Bożkowie, Jugowie i Ludwikowicach Kł. Kontynuacją programu Mały Mistrz był od września 2017 r. program „**Sprawny Dolnoślązaczek**”, którego realizacja będzie trwała do 5 maja 2018 r. Dzięki udziałowi w programie pedagodzy nauczania wczesnoszkolnego są wspierani przez nauczycieli wychowania fizycznego.

Zajęcia w ramach programu „Mały Mistrz” odbywające się na wybudowanym w 2016 roku boisku w Ludwikowicach Kł.

IV. OŚWIATA

Dzieci i młodzież ze szkół podstawowych i gimnazjów uczestniczyła także w programie „**Szkolny Klub Sportowy**”. Celem programu było podniesienie aktywności fizycznej realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego. Program realizowano od stycznia do 30 listopada 2017 r.

Zajęcia Szkolnego Klubu Sportowego w Jugowie.

Uczniowie klas IV i VI Szkoły Podstawowej w Jugowie uczestniczyli w projekcie pod nazwą „**Leśna Akademia Sportu Dzieci i Młodzieży**”, który finansowany był przez Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej w Warszawie. Celem programu była promocja aktywności ruchowej poprzez organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych na terenach leśnych oraz udział w olimpiadzie sportowej. Szkoła z Jugowa w ramach projektu otrzymała sprzęt sportowy. Na zakończenie projektu odbyła się olimpiada sportowa dla dzieci z udziałem polskich lekkoatletów – medalistów mistrzostw Europy i Świata.

Konkurencje lekkoatletyczne przybliżyli uczniom Paweł Januszewski – mistrz Europy w biegu na 400 m przez płotki oraz Sebastian Chmara – mistrz świata w siedmioboju.

W szkołach podstawowych w Ludwikowicach Kł. i Jugowie realizowany był rządowy program **Bezpieczna+**, którego celem było zwiększenie bezpieczeństwa uczniów oraz budowanie pozytywnego klimatu szkoły. W ramach programu odbyły się zajęcia war-

ztatowe dla uczniów i rodziców, konkursy plastyczne, spotkania ze sportowcami, wyjazdy na wydarzenia sportowe i kulturalne, warsztaty kulinarne, spotkania ze służbami ratowniczymi. W ramach projektu zakupiono materiały niezbędne do przeprowadzenia zajęć.

1 września 2017 roku rozpoczęła się realizacja projektu „**Wiem, umiem, potrafię!** - wzrost wsparcia na rzecz uczniów/uczenic z 4 szkół prowadzonych przez Gminę Nowa Ruda w zakresie kształcenia kompetencji kluczowych, indywidualnego podejścia do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz doradztwa edukacyjno-zawodowego”. Celem projektu jest dostosowanie oferty edukacyjnej szkół prowadzonych przez Gminę Nowa Ruda tj. szkoły podstawowej w Jugowie oraz klas gimnazjalnych w Jugowie, szkoły podstawowej w Bożkowie oraz klas gimnazjalnych w Bożkowie do potrzeb 89 uczennic i 112 uczniów. W efekcie potrzeb ww. szkół, w projekcie zaplanowano przeprowadzenie zajęć dodatkowych z zakresu rozwijania kompetencji kluczowych, indywidualne wsparcie uczniów, doradztwo zawodowe, doposażenie bazy dydaktycznej, tj. pracowni przedmiotowych niezbędnych do prowadzenia zajęć, objęcie różnymi formami doskonalenia zawodowego 40 nauczycielek i 5 nauczycieli. Całkowita wartość projektu to **528.649,00 zł**, z czego 502.217,00 zł pochodzić będzie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 za pośrednictwem ZIT AW. Projekt będzie realizowany do 30 czerwca 2019 r.

W 2017 roku był kontynuowany projekt „**Poznajmy się lepiej**”, w którym uczestniczyły dzieci z przedszkoli w Bożkowie i Hronovie. Odbyły się wspólne polsko-czeskie wycieczki dla dzieci, warsztaty dla nauczycieli oraz imprezy stacjonarne w obu przedszkolach. W sumie w ramach projektu zrealizowanych zostało 18 wydarzeń.

Wspólne zabawy i warsztaty organizowane dla przedszkolaków z Polski (Bożków) i Czech (Hronov).

IV. OŚWIATA

Wspomnieć należy również o programie wymiany wakacyjnej ze szkołą w partnerskiej **Gminie Somonino**. Grupa 40 uczniów wraz z opiekunami ze szkoły w Ludwikowicach Kł. uczestniczyła w **kolonii letniej** na Kaszubach, w miejscowości Borcz. Uczestnikom kolonii zapewniono wiele atrakcji, w tym: zwiedzanie Gdańska (Stare Miasto, Żuraw Gdański, Dwór Artura, Bazylikę Mariacką), zwiedzanie Gdyni (Centrum Nauki Experiment, Oceanarium w Gdyni), zwiedzanie Katedry w Oliwie, pobyt w Sopocie (spacer po moło, zwiedzanie Domu Zdrojowego, pobyt nad morzem), zwiedzanie skansenu we Wdzydzach, wejście na wieżę widokową Kaszubskie Oko, sprawdzenie sił w Ostrzyckim Parku Linowym.

Kolonijski pobyt dzieci z Gminy Nowa Ruda na Kaszubach.

c) Rozwój sportu szkolnego

Niewątpliwą zachętą do udziału w zawodach sportowych było uhonorowanie uczestników zawodów pamiątkowymi medalami, dyplomami i statuetkami zakupionymi z budżetu gminy.

Brak właściwej koordynacji wydarzeń sportowych w poprzednich latach spowodował konieczność powołania gminnego koordynatora ds. sportu szkolnego. Podjęcie takiej decyzji skutkowało m.in. opracowaniem kalendarza **zawodów sportowych** na szczeblu gminnym i rejonowym, w którym znalazło się 9 gminnych i 15 turniejów na szczeblu rejonowym i powiatowym w takich dyscyplinach sportowych jak: piłka nożna, piłka koszykowa, piłka ręczna, siatkówka plażowa, drużynowe biegi przełajowe, Indywidualne Mistrzostwa w Lekkiej Atletyce oraz czwórki lekkoatletyczny. Jeden z turniejów na szczeblu rejonowym zorganizowała także Gmina Nowa Ruda wspólnie z Międzyszkolnym Związkiem Sportowym w Nowej Rudzie.

Udział w zawodach byłby niemożliwy, gdyby w budżecie Gminy na rok 2017 nie zabezpieczono środków finansowych na realizację zadań z zakresu sportu szkolnego. Dzięki tym

środkom można było również uhonorować wszystkich uczestników zawodów pamiątkowymi medalami, dyplomami i statuetkami, a najlepszych uczniów wyróżnić dodatkowo nagrodami rzeczowymi. Przeznaczone w budżecie środki finansowe pozwoliły również na nagrodzenie nauczycieli, którzy najbardziej angażowali się w realizację kalendarza zawodów sportowych i ciężko pracowali z młodzieżą podczas przygotowań do zawodów.

Rejonowe Mistrzostwa w Piłce Koszykowej.

W budżecie Gminy na rok 2017 przeznaczono także kwotę 24.000,00 zł na **zakup sprzętu sportowego**, który trafił do gminnych szkół. Nie był on kupowany od wielu lat w związku z czym powstały duże braki nawet w podstawowym sprzęcie sportowym.

Sprzęt sportowy przekazany ZSGZOI w Bożkowie.

d) Profilaktyka zdrowotna w szkołach

W 2017 r. gmina otrzymała dotację celową w wysokości **20.100,00 zł**. Przyznane środki przeznaczone zostały na **wyposażenie** w sprzęt i aparaturę medyczną **gabinetów profilaktyki zdrowotnej** w szkołach podstawowych. Zakupiono m.in. kozetki lekarskie, stoliki zabiegowe, szafy do przechowywania leków, biurka oraz szafki kartoteczne, wagi medyczne, parawany, aparaty do mierzenia ciśnienia tętniczego, stetoskopy, apteczki pierwszej pomocy z wyposażeniem. Koszt zakupu sprzętu do każdej placówki wyniósł 6.700,00 zł.

V. BEZPIECZEŃSTWO

W roku 2017 Urząd Gminy Nowa Ruda realizował szereg działań związanych z **zarządzaniem kryzysowym**, skupionych głównie na aktualizacji planów i udziale w ćwiczeniach funkcjonowania systemu oraz alarmowania ludności o zagrożeniach. Do skutecznego wypełniania zadań niezbędne okazało się dokonanie wymiany radiostacji analogowej na cyfrową, zapewniającą sprawną łączność radiową ze Starostwem Powiatowym w Kłodzku. Oprócz ww. poświęcono dużo uwagi innym działaniom poprawiającym bezpieczeństwo w tym poprawie ochrony przeciwpożarowej.

a) Ochotnicze Straże Pożarne

Jednym z najważniejszych ogniw w systemie ochrony przeciwpożarowej są jednostki OSP. Właśnie dlatego w ubiegłym roku Urząd Gminy dużo uwagi poświęcił na poprawę jakości współpracy z władzami gminnego zarządu OSP w celu efektywniejszego finansowania kosztów związanych m.in. z wyposażeniem, utrzymaniem, wyszkoleniem i zapewnieniem gotowości bojowej jednostek OSP. Wieloletnie zaniedbania dotyczące poprawy stanu technicznego sprzętu wymusiły konieczność podjęcia starań w celu pozyskania nowych pojazdów i wyposażenia. Jednym z przykładów jest pomoc w zakupie **samochodu strażackiego** dla OSP w Nowej Wsi Kł., którego koszt **362.850,00 zł** został sfinansowany nie tylko z budżetu gminy, ale również z dotacji z WFOŚiGW.

Wśród ostatnio **zakupionego sprzętu**, którego zakup pokryła w części gmina, należy wymienić:

- zestaw ratownictwa technicznego dla OSP Bożków, którego koszt wyniósł 56.500,00 zł, a wsparcie gminy 26.500,00 zł,
- drabinę i drzwi garażowe dla OSP Czerwienicy w wysokości 13.137,00 zł, z czego udział gminy wyniósł 3.537,00 zł,
- drabinę strażacką dla OSP Nowa Wieś i piłę spalinową dla OSP Ludwikowice Kł. – udział gminy 3.349,00 zł.

Dwa wozy strażackie zakupione dla OSP Bożków i OSP Nowa Wieś Kł.

b) Infrastruktura drogowa

Ważnym elementem działań, wpływającym pozytywnie na stan bezpieczeństwa kierowców i pieszych było zwiększenie nakładów na modernizację i **utrzymanie dróg**, oznakowanie dróg dojazdowych do posesji. To ostatnie, mimo niewielkiego nakładu finansowego, nie tylko ułatwia znalezienie właściwego adresu, ale przede wszystkim umożliwia szybsze dotarcie służb ratowniczych do miejsc wymagających interwencji lub udzielenia pomocy. Z nowego oznakowania mogą się cieszyć mieszkańcy Jugowa, największej miejscowości w naszej gminie.

Warto również wspomnieć o poprawie widoczności na drogach, dzięki utworzonym grupom składającym się z pracowników robót publicznych. Grupy wykonywały prace porządkowe w wielu miejscach, w których dotychczas przydzielani sołtysom pracownicy sami nie mogli tego wykonać.

Za sprawą podpisanej ze spółką NUK umowy, poprawiła się także jakość utrzymania poboczy, a pracownicy robót publicznych zamiast zajmować się tym zadaniem mogą wykonywać w tym czasie inne prace na terenie sołectw.

c) Oświetlenie

Równie ważne dla zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców jest oświetlenie dróg od zmroku aż do świtu. Z pewnością wielu już z nas nie pamięta, że w latach poprzednich, gminy nie było stać na zapewnienie ciągłości oświetlenia w godzinach nocnych. Mówiąc o oświetleniu, warto wspomnieć o nowych inwestycjach na terenie gminy, w tym wykonanie **oświetlenia przy drodze powiatowej w sołectwie Koszyn**, gdzie zamontowano 23 lampy typu LED (na zdjęciu poniżej) za kwotę **116.000,00 zł**.

Nowe lampy LED zakupione przez Gminę Nowa Ruda przy drodze powiatowej w sołectwie Koszyn.

VI. POMOC SPOŁECZNA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) wykonuje zadania w oparciu o szereg ustaw dotyczących m.in. **pomocy społecznej**, dodatków mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jednym z zasadniczych celów działalności GOPS-u jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Łączny koszt przeznaczony na realizację zadań wyniósł w ubiegłym roku **11.629.800,00 zł**. W ramach tych środków z pomocy skorzystało 445 osób.

Największe nakłady zostały poniesione na:

- pobyt 22 osób w Domach Pomocy Społecznej - 459.900,00 zł,
- zasiłki okresowe dla 224 osób – 199.700,00 zł,
- zasiłki celowe dla 332 osób – 63.500,00 zł,
- dodatki mieszkaniowe dla 92 rodzin – 191.800,00 zł,
- zasiłki stałe dla 78 osób niepełnosprawnych - 377.300,00 zł,
- na dożywianie 167 osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych oraz na opłacenie 125 dzieciom posiłków w stołówkach szkolnych i przedszkolnych w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” - 181.100 zł,
- na świadczenia wychowawcze w ramach Rządowego Program „Rodzina 500 Plus” – 5.416.200,00 zł,
- świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego – 3.291.700,00 zł,
- wspieranie rodziny, w tym opłacenie pobytu 26 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych – 315.500,00 zł.

Porównując dane z 2016 i 2017 roku, można zauważyć zmniejszenie się liczby osób potrzebujących wsparcia finansowego z tytułu bezrobocia. Głównymi powodami przyznania pomocy w ubiegłym roku było ubóstwo i niepełnosprawność.

Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, a podstawą przyznania świadczenia jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez pracowników socjalnych w terenie podzielonym na V rejonów. Wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców w dwóch największych miejscowościach gminy tj. w Ludwikowicach Kł. i Jugowie, w każdy poniedziałek prowadzone są przez nich dyżury. Dzięki pracy w terenie oraz pełnionym dyżurom, mieszkańcy mogą załatwiać swoje sprawy

w miejscu zamieszkania, bez konieczności udawania się do siedziby GOPS.

Jedną z nowych inicjatyw ubiegłym roku było zorganizowanie po raz pierwszy w gminie **Wigilii dla osób samotnych** z udziałem władz samorządowych. Na podzielenie się opłatkiem, wspólne kolędowanie oraz kolację z barszczem i uszkami przybyło kilkadziesiąt osób, chociaż władze gminy starały się dotrzeć z informacją do wszystkich, a nawet zorganizowały transport.

Pierwsza wigilia dla samotnych i opuszczonych.

Uczestników wigilii, w świąteczny nastrój wprowadziły jasełka, przygotowane przez dzieci z DPS w Ludwikowicach Kł.

Wigilia była okazją do składania najlepszych życzeń.

Gościnnie wystąpiła młodzież ze Stanisławowa (Ukraina).

VII. WSPARCIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Rok 2017 był kolejnym okresem poprawy działań związanych ze **wsparciem organizacji pozarządowych** na rzecz poprawy jakości życia lokalnej społeczności poprzez wsparcie realizacji zadań publicznych dotyczących w szczególności:

- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej oraz sportu,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- podtrzymywania tradycji narodowej i regionalnej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- nauki, edukacji, oświaty i wychowania,
- ochrony i promocji zdrowia szczególnie w tym działalności leczniczej,
- działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
- przeciwdziałania patologiom społecznym,
- działania na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- upowszechniania i ochrony praw konsumentów.

W sumie na realizację zadań przeznaczono z budżetu gminy **181.500,00 zł**, z czego 46.000,00 zł - na sport, 38.500 zł - na kulturę, 6.000,00 zł - na ochronę praw konsumenta i 91.000,00 zł - na ochronę zdrowia.

W ubiegłym roku prowadzone były **cztery świetlice** profilaktyczno-wychowawcze w Jugowie, Bożkowie, Czerwieńczycach oraz Woliborzu. Wysokość przyznanych dotacji na prowadzenie świetlic wyniosła od 14.000,00 zł do 27.000,00 zł. Przyznane środki były przeznaczone głównie na: organizację zajęć rozwojowych dla dzieci i młodzieży, pomoc w nauce, organizację wycieczek oraz zapewnienie posiłku dla uczestników zajęć.

Dzieci uczęszczające na zajęcia w świetlicy w Jugowie.

W ramach programu rehabilitacji po zabiegach **mastektomii** cztery mieszkanki z terenu gminy uczestniczyły m.in. w zajęciach gimna-

stycznych usprawniających, aerobiku i zajęciach na basenie, na które przeznaczono z budżetu gminy kwotę 4.500,00 zł.

Z dotacji w wysokości 8.500,00 zł skorzystały członkinie **Kół Gospodyń Wiejskich** i klubów seniora. Przyznane w tej formie pieniądze służyły przede wszystkim pokryciu kosztów organizacji imprez kulturalnych oraz przejazdu na różnego rodzaju występy i konkursy.

Uczestnicy VI Gminnego Przeglądu Kolęd i Pastoralek w Jugowie.

Na upowszechnianie **ochrony praw konsumentów** przyznano dotację w kwocie 6.000 zł. W ramach przydzielonych środków m.in. udzielano mieszkańcom gminy bezpłatne porady oraz upowszechniano informacje z zakresu praw konsumenckich.

Na realizację zadań z zakresu **sportu powszechnego** z budżetu Gminy przeznaczono kwotę **46.000,00 zł**. Wsparcie finansowe otrzymało 7 klubów sportowych, które umożliwiły uprawianie takich dyscyplin sportowych jak piłka nożna, tenis stołowy, biegi, trójbój siłowy, pływanie i rajdy samochodowe. Dzięki otrzymanemu wsparciu drużyny sportowe miały również możliwość reprezentować i promować naszą gminę w zawodach sportowych rozgrywanych na różnych szczeblach.

Działalność Swim Team Nowa Ruda dofinansowana jest m.in. z budżetu Gminy Nowa Ruda.

Gmina wspiera także finansowo drużynę LZS Kalenica Jugów, która odnosi duże sukcesy! Tak trzymać!

VII. WSPARCIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

W 2017 roku dużo uwagi poświęcono również na realizację zadań związanych z profilaktyką alkoholową i przeciwdziałaniem narkomani. Urząd Gminy Nowa Ruda we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innymi podmiotami działającymi w tym obszarze (w tym z organizacjami pozarządowymi) organizował lub współorganizował wiele **przedsięwzięć profilaktycznych skierowanych zarówno do dzieci i młodzieży, jak i dorosłych** mieszkańców gminy.

Wśród najważniejszych z nich warto wymienić, wspomniane wcześniej zajęcia w świetlicach profilaktyczno-wychowawczych, a także:

- prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, mających na celu promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia oraz zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży. Warto wspomnieć, że w celu umożliwienia efektywnego prowadzenia zajęć, do placówek oświatowych z terenu Gminy Nowa Ruda zakupiony został sprzęt sportowy.
- zorganizowanie letniego i zimowego wypożyczynku dla dzieci i młodzieży z terenu gminy stanowiącego kontynuację działań profilaktycznych realizowanych przez placówki oświatowe w trakcie roku szkolnego. W programie udział wzięło ok. 300 dzieci i młodzieży
- prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych z zakresu uzależnień od narkotyków i możliwości zachorowań na HIV/AIDS oraz warsztatów z zakresu zapobiegania cyberbullyingowi.
- wspieranie działalności Miejsko-Gminnego Punktu Konsultacyjno-Interwencyjnego „Pierwszy Kontakt”.
- świadczenie bezpłatnych dyżurów prawnych dla osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej (alkoholizm, przemoc, itp.).

Na zdjęciach: zajęcia w ramach programu profilaktycznego „BEZPIECZNE DZIECI SZCZĘŚLIWE DZIECI”, realizowanego przez CKGNR.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA I SPORTOWA

W 2017 roku Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda (CKGNR) zorganizowało lub było współorganizatorem ponad 50 wydarzeń kulturalnych, sportowych i turystycznych.

Wśród największych wydarzeń sportowych znalazł się Regatta 8. **Bieg na Wielką Sowę**, nagrodzony już drugi raz z rzędu „Złotą Kozicą” za najlepszy bieg górski w Polsce. O popularności biegu świadczy udział aż 500 uczestników oraz ponad 100 dzieci w biegu towarzyszącym, w tzw. „Małej Sowie”.

Półtysiędza zawodników w 8. Regatta Biegu Na Wielką Sowę.

CKGNR było także współorganizatorem wydarzeń sportowych o charakterze ponadregionalnym, w tym Biegu Gwarków, Bike Maratonu, Super Biegu oraz Ligi MTB XC Aglomeracji Wałbrzyskiej dla dzieci i młodzieży.

Do znaczących wydarzeń artystycznych zorganizowanych przez CKGNR w ubiegłym roku zaliczyć należy **Musical „Upiór w operze”**, który odbył się przy Pałacu w Bożkowie oraz muzyczną uroczystość w klimacie górskim pn. „Śpiewanie pod Orłem”.

Musical przyciągnął liczną publiczność.

CKGNR współuczestniczyło przy organizacji wielu ważnych wydarzeń o charakterze kulturalnym, tj. Powiatowa Wystawa Stołów Wielkanocnych z udziałem ponad 100 wystawców, Złot klasyków, **Festiwal Folkloru** nagrodzony „Sudeckim Kryształem 2017” oraz **Festiwal Literacki Góry Literatury**, który oglądało, tylko za samym pośrednictwem Facebook, do 30 tys. odbiorców tygodniowo.

Podobnie jak w latach ubiegłych, Centrum przygotowało i przeprowadziło liczne warsztaty stacjonarne i plenerowe dla dzieci podczas

wakacji i ferii zimowych. W ich trakcie w większości wsi odbyły się także zajęcia i wycieczki zorganizowane przez CKGNR.

Plenerowy dzień Festiwalu „Góry Literatury” we Włodowicach, który odbił się echem w europejskiej prasie.

Centrum prowadzi 16 sekcji sportowych i artystycznych w różnych miejscowościach Gminy Nowa Ruda, skierowanych do dzieci, młodzieży, a także do dorosłych. Przy CKGNR

Ogromna frekwencja podczas Międzynarodowego Festiwalu Folkloru w Ludwikowicach Kł.

funkcjonuje również chór „Kończanki”, odnoszący sukcesy na przeglądach śpiewaczych na całym Dolnym Śląsku.

W strukturze Centrum znajduje się **Biblioteka Publiczna Gminy Nowa Ruda**, która oprócz siedziby głównej w Ludwikowicach Kł. posiada sześć filii w całej gminie, w tym dwie utworzone w 2017 roku - w Woliborzu i Świerkach, co jest ewenementem na całą Polskę. Biblioteka, oprócz bieżącej działalności, organizuje spotkania autorskie, prowadzi liczne warsztaty, kursy i lekcje biblioteczne skierowane głównie do szkół podstawowych oraz seniorów.

Występ Chóru Kończanki podczas otwarcia filii bibliotecznej w Świerkach.

ZAKOŃCZENIE

Drodzy Mieszkańcy,

rok 2017 był niewątpliwie najlepszym w dotychczasowej historii gminy. Za tym niewątpliwym sukcesem stoją oczywiście radni, którzy wykazują ogromną troskę o budżet gminy i dostrzegają potrzeby całej lokalnej społeczności.

Nieoceniony wkład w rozwój gminy mają również pracownicy referatów zajmujących się inwestycjami, wykazujący zaangażowanie, rzutujące na skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych.

Szanowni Państwo, działalność urzędu to nie tylko inwestycje, ale również ewidencja ludności, obsługa mieszkańców, sprzedaż i dzierżawa nieruchomości, najem lokali, planowanie przestrzenne, działalność gospodarcza, promocja, itd. We wszystkich tych obszarach zadania zostały również w pełni zrealizowane. Stało się tak pomimo systematycznego przybywania nowych obowiązków i przy równoczesnym zmniejszeniu liczby zatrudnionych pracowników. Oznacza to, że urzędnicy mają dużo więcej pracy, niż wcześniej i warto to również docenić.

Jeśli chodzi natomiast o bieżący rok, dołożę wszelkich starań, żeby był on równie udany jak miniony. Jednocześnie mam nadzieję, że w 2018 roku uda mi się zrealizować zadania inwestycyjne przewidziane w budżecie na kwotę ponad 12 mln zł, z czego blisko 7 mln zł zamierzam pozyskać ze środków unijnych i krajowych.

W ramach zaplanowanego na 2018 rok budżetu, przy wsparciu środków zewnętrznych, będę starała się zrealizować kolejne zadania inwestycyjne, w tym m.in.:

- przebudowywać kolejne drogi gminne i powiatowe,
- wybudować chodnik przy drodze wojewódzkiej w Woliborzu,
- przeprowadzić termomodernizację dwóch budynków komunalnych w Woliborzu i Ludwikowicach Kł. oraz budynków użyteczności publicznej w Nowej Wsi Kł. i Woliborzu,
- zrekonstruować wieżę widokową na Górze Włodzickiej,
- zakończyć budowę remizy w Bożkowie i zakupić kolejne samochody strażackie dla jednostek OSP,
- wybudować parkingi w Sokolcu, Jugowie, Woliborzu i Włodowicach oraz zamontować kolejne punkty oświetlenia energooszczędnego na terenie gminy,
- dokończyć budowę sali gimnastycznej w Bożkowie,
- rozpocząć budowę sali wiejskiej w Jugowie i modernizacji sali wiejskiej w Czerwieńczycach,
- rozpocząć budowę siłowni plenerowej z elementami placu zabaw oraz boiska sportowego przy szkole podstawowej w Jugowie.

Realizacja tych zadań uzależniona jest od wielu czynników, jednak już dziś dokładam wszelkich starań, aby przy wsparciu radnych, w całości wykonać wszystkie zaplanowane działania.

Wójt Adrianna Mierzejewska

CZTERY PORY ROKU W GMINIE NOWA RUDA

Rok 2017 w Gminie Nowa Ruda upłynął nie tylko pod znakiem inwestycji na niespotykaną dotąd skalę, ale także na licznych wydarzeniach sportowych i artystycznych, w których udział wzięli mieszkańcy z terenu całej gminy.

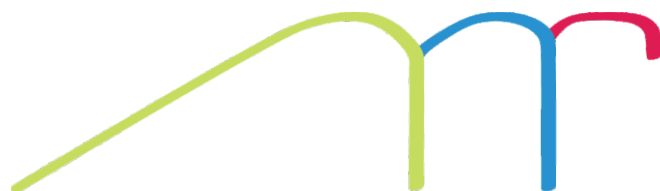
WYKONANO TERMOMODERNIZACJĘ DWÓCH BUDYNKÓW SZKOLNYCH: W BOŻKOWIE I LUDWIKOWICACH KŁ.

WYKONANO TERMOMODERNIZACJĘ TRZECH PRZEDSZKOLI: W WOLIBORZU, JUGOWIE I PRZYGÓRZU.

WYBUDOWANO TRASĘ ROWEROWĄ WE WŁODOWICACH

Gmina Nowa Ruda

POŁOŻONO 4292 METRY NOWEJ NA-WIERZCHNI DRÓG GMINNYCH

POŁOŻONO 2796 METRY NOWEJ NA-WIERZCHNI DRÓG POWIATOWYCH

ZORGANIZOWANO PONAD 50 WYDARZEŃ SPORTOWYCH I KULTURALNYCH

Wydawca: Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda, ul. Fabryczna 2, 57-450 Ludwikowice Kł. **Redakcja:** Urząd Gminy Nowa Ruda, ul. Niepodległości 1, 57-400 Nowa Ruda **Redaktor naczelny:** Barbara Adamska badamska@gmina.nowaruda.pl tel. 74 872 09 27
Druk: Drukarnia Advert Chorzów **Nakład:** 3000 szt.

CZTERY PORY ROKU Z CENTRUM KULTURY

Wydarzenia w 2017 roku
organizowane lub realizowane
przy współpracy Centrum Kultury Gminy
Nowa Ruda w Ludwikowicach Kł.

ZIMA

Ferie, Gmina Nowa Ruda - zajęcia z CKGNR,
w tym "Ferie po narciarsku na stoku" (nauka
jazdy na nartach)

- 10.02. **Ludwikowice Kł.** - Turniej Piłki Nożnej
- 11.02. **Wolibórz** - Wycieczka piesza
- 19.02. **Jugów**, Przełęcz Jugowska - XXXVI Bieg Gwarków
- 25.02. **Wolibórz** - Gminny Bal Karnawałowy
- 2.03. **Bożków** - Wycieczka do Dobkowa
- 5.03. **Wolibórz** - Bieg z okazji Narodowego Dnia Żołnierzy Wyklętych
- 9.03. **Ludwikowice Kł.** - Spotkanie autorskie z Maciejem Hawrylakiem
- 15.03. **Ludwikowice Kł.** - Trening Pokazowy KICK BOXING

WIOSNA

- 25.03. **Ludwikowice Kł.** - Spotkanie z dietetykiem klinicznym
- 1.04. Nowa Ruda - XX Spotkania Tradycji Wielkanocnych Ziemi Kłodzkiej
- 23.04. **Wolibórz** - Otwarcie Filii Biblioteki
- 27.04. **Ludwikowice Kł.** - XII Gminny Konkurs Recytatorski dla Przedszkoli
- 14.05. **Ludwikowice Kł.**, Rozpoczęcie sezonu Kłodzkiego Ruchu Klasyków
- 19.05. **Ludwikowice Kł.** - Spotkanie z dietetykiem
- 21.05. Góry Sowie - Wycieczka piesza
- 28.05. - Wycieczka do Muzeum Kultury Ludowej w Pstrążnej
- 28-29.05. **Bożków** - Musical "Upiór w operze"
- 30.05. **Ludwikowice Kł.** - Spotkanie autorskie z Tanyą Valko
- 3.06. **Wolibórz** - Gminne Zawody Strażackie
- 3.06. **Wolibórz** - Gminny Dzień Dziecka
- 3-10.06. **Ludwikowice Kł.**, **Wolibórz**, **Jugów**, **Dzikowiec** - Czytanie Zbliża
- 6.06. **Ludwikowice Kł.** - Spotkanie autorskie z Agnieszką Walczak-Chojecką
- 9.06. **Ludwikowice Kł.** - Z książką na walcach – spotkanie z Renatą Piątkowską
- 12.06. **Ludwikowice Kł.**, **Wolibórz**, **Dzikowiec**, **Bożków** - Noc Bibliotek
- 17-18.06. **Ludwikowice Kł.** - Bike Maraton, Super Bieg
- 19.06. **Świerki** - Otwarcie Filii Biblioteki

**CENTRUM
KULTURY**
GMINY NOWA RUDA
w Ludwikowicach Kł.

LATO

- 23.06. **Jugów** - Wsparcie Otwarcia Basenu
- 24.06. **Koszyn** - Wsparcie Festynu
- 24.06. **Dzikowiec** - Noc Świętojańska
- 25.06. **Bożków** - Triduum Bożkowskie – koncert sopranistki Elżbiety Małgorzaty Mach
- 30.06.-9.07. **Włodowice**, **Krajanów**, **Ludwikowice Kł.**, Festiwal Literacki "Góry Literatury"
- 15.07. **Jugów** - Liga MTB XC Aglomeracji Wałbrzyskiej
- 12.08. **Ludwikowice Kł.** - Międzynarodowy Festiwal Folkloru
- 13.08. **Ludwikowice Kł.** - Bieg na Wielką Sowę, bieg Mała Sowa
- 20.08. **Bartnica** - Piknik bez granic
- 27.08. **Jugów** - Zakończenie wakacji na basenie
- 2.09. **Sokolec** - Śpiewanie pod Orłem
- 10.09. **Nowa Wieś Kł.** - Dożynki Gminne
- 14.09. **Ludwikowice Kł.**, **Wolibórz**, **Dzikowiec** - Narodowe czytanie
- 15.09. **Ludwikowice Kł.** - Spotkanie autorskie z Łukaszem Wierzbickim

JESIEŃ

- 23.09. **Ludwikowice Kł.** - Spotkanie z dietetykiem
- 14.10. **Ludwikowice Kł.** - 2. Przegląd Pieśni Biesiadnych
- 20.10. **Sokolec** - Spotkanie autorskie z Joanną Lamparską
- 11.11. **Świerki** - 6. Górski Bieg Niepodległości
- 18.11. **Jugów**, Przełęcz Jugowska - Przygotowanie trasy Biegu Gwarków
- 19.11. **Ludwikowice Kł.** - 7. Przegląd Pieśni Patriotycznych
- 25.11. **Ludwikowice Kł.**, **Wolibórz**, **Dzikowiec**, **Jugów**, **Bożków** - Światowy Dzień Pluszowego Misia
- Mikołajki, **Nowa Wieś Kł.**, **Świerki**, **Wolibórz**, **Ludwikowice Kł.** - Zabawy Mikołajkowe
- 9.12. **Ludwikowice Kł.** - Jarmark Bożonarodzeniowy
- 8-9.12. **Ludwikowice Kł.** - Festiwal Artystyczny

Ponadto Centrum Kultury Gminy Nowa Ruda w 2017 roku koordynowało lekcje biblioteczne dla szkoły i przedszkola w Ludwikowicach Kł., zajęcia komputerowe z seniorami oraz 16 sekcji artystycznych i sportowych, do których uczęszczały zarówno dzieci, jak i dorośli.

Pracownik Produkcji

Zetkama Sp. z o.o. Ścinawka Średnia

ZETKAMA jedna z największych firm w Kotlinie Kłodzkiej, znany na całym świecie producent armatury przemysłowej, z własną odlewnią żeliwa. Oferujemy ponad 2 000 wyrobów armaturowych, takich jak: zawory zaporowe, zwrotne, mieszkowe, przepustnice, filtry, kurki kulowe i inne, które sprzedaje do ponad 70 krajów na całym świecie. ZETKAMA wchodzi w skład Grupy Kapitałowej MANGATA HOLDING S.A.

Co oferujemy?

- ✓ Wynagrodzenie zasadnicze, premię miesięczną, bonusy kwotowe i procentowe, dodatkowe wynagrodzenia na święta, nagrody jubileuszowe.
- ✓ Dofinansowany transport pracowników.
- ✓ Program grupowego ubezpieczenia na życie.
- ✓ Pakiet benefitów: prywatna opieka zdrowotna, dofinansowane posiłki w restauracji.
- ✓ Świadczenia z Funduszu Socjalnego: wczasy pod gruszą, piknik rodzinny, paczki mikołajkowe dla dzieci, wycieczki rodzinne.

Co będzie należało do Twoich zadań?

- ✓ Obsługa nowoczesnych maszyn produkcyjnych.
- ✓ Dbanie o wysoką jakość wyrobów gotowych.
- ✓ Udział w projektach poprawy efektywności produkcji.

Jakich kandydatów szukamy?

- ✓ Osób chętnych do podjęcia pracy na stanowisku szlifierz, oczyszczacz, rdzeniarz maszynowy, zalewacz, operator obrabiarek CNC, tokarz oraz modelarz w metalu.
- ✓ Osób gotowych do pracy w systemie zmianowym.
- ✓ Doświadczenie w pracy na podobnych stanowiskach nie jest wymagane.

ZADZWOŃ!**tel. 74 865 21 97****WYŚLIJ CV! rekrutacja@zetkama.com.pl**czekamy na
Ciebie...